

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9NcC/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219204718
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1219204718.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Magdalény Florekovej, vo veci osvojenia dieťaťa: S. H., nar. XX.X.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Bratislava, V. X, G., dieťa rodičov - matky: M. G., J.. XX.X.XXXX, hlásený pobyt G. I. Q. Ž., Y..Č.. G. Z. XX, Y. a otca: S. H., J.. XX.X.XXXX, Y. G. Ž. XXX, Y..Č.. Ú. E. J. K., o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa, so sídlom P. Pazmáňa 21, Šaľa, na vyslovenie osvojiteľnosti, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 59P/188/2019, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením veci Okresným súdom Bratislava II nie je dôvodný.

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 119/131/2019 a teraz na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 59P/188/2019 je miestne príslušný Okresný súd Bratislava V.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II s poukazom na § 6 ods. 1 C.m.p. postúpil predmetnú vec Okresnému súdu Bratislava V. Svoj postup odôvodnil tým, že v konaniach vo veciach osvojenia platí výlučná miestna príslušnosť odvodená od miesta bydliska maloletého dieťaťa pri začatí konania. Nad maloletým bola na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 27P/20/2018-38 zo dňa 16.3.2018 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny G., V. X, G., okres G. I..

2. Okresný súd Bratislava V s postupom Okresného súdu Bratislava II nesúhlasil a v zmysle § 6 ods. 2 C.m.p. predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu nadriadenému. Svoj nesúhlas s postúpením veci odôvodnil tým, že opatrovnícky spis maloletého dieťaťa sa nachádza na Okresnom súde Bratislava II a nie na Okresnom súde Bratislava V. Z hľadiska prípadného prenesenia miestnej príslušnosti na Okresný súd Bratislava V menovaný súd poznamenal, že ani jeden z rodičov nemá trvalý pobyt, resp. bydlisko v pôsobnosti tunajšieho súdu a pobyt maloletého dieťaťa v ústavnom zariadení by nemal zakladať miestnu príslušnosť súdu na konanie v predmetnej veci.

3. Podľa § 3 ods. 1 C.m.p. na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

4. Podľa § 5 C.m.p. súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

5. Podľa § 6 ods. 1 C.m.p. ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

6. Podľa § 6 ods. 2 C.m.p. ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide

o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa § 136 C.m.p. na konanie vo veciach osvojenia je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Ak takého súdu niet, je na konanie príslušný súd, v ktorého obvode sa dieťa zdržuje.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. L., pracovisko Š., na začatie konania o osvojiteľnosti maloletého dieťaťa S. H., J.. XX.X.XXXX. Nad menovaným dieťaťom bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 27P/20/2018-38 zo dňa 16.3.2018 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Bratislava, so sídlom V. X, G., okres Bratislava V.

9. V posudzovanej veci ide o konanie vo veci osvojenia, konkrétne o návrhu (hoci podanie iniciujúce toto konanie bolo nesprávne označené ako podnet) orgánu sociálnoprávnej ochrany podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine na vyslovenie osvojiteľnosti dieťaťa. Konania vo veciach osvojenia sú systematicky zaradené do prvej hlavy druhej časti (Osobitnej časti) Civilného mimosporového poriadku označenej ako Konania v niektorých rodinnoprávných veciach. Konania vo veciach osvojenia, teda konanie o osvojiteľnosti (§ 135 písm. a/ C.m.p.), o osvojenie (§ 135 písm. b/ C.m.p.) a o zverenie maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti (§ 135 písm. c/ C.m.p.), sú upravené konkrétne v siedmom diele. Je potrebné ich odlišovať od Konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých upravených v piatom diele prvej hlavy druhej časti Civilného mimosporového poriadku.

10. Miestna príslušnosť súdu vo všetkých konaniach vo veciach osvojenia sa určuje podľa § 136 C.m.p. (ide o výlučnú miestnu príslušnosť). V prvom rade je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Sekundárne, ak nemožno určiť miestne príslušný súd podľa bydliska maloletého, príslušným bude súd, v obvode ktorého sa dieťa zdržuje. Pre založenie miestnej príslušnosti sú v každom prípade rozhodujúce okolnosti v čase začatia konania a takto určená príslušnosť v zásade trvá, aj keď sa v priebehu konania zmenia podmienky rozhodujúce pre jej určenie, až do skončenia konania.

11. V zmysle § 136 C.m.p. u maloletého nie je možné vychádzať z prejavu vôle niekde sa trvale zdržiavať, čo je charakteristickým znakom pri určení bydliska fyzickej osoby. Preto je tu prejav vôle (úmysel) nahradený predovšetkým dohodou rodičov, rozhodnutím súdu resp. inými rozhodujúcimi skutočnosťami. Dohoda rodičov o bydlisku dieťaťa je rozhodujúca, pokiaľ nedošlo k úprave práv a povinností k dieťaťu súdnymi rozhodnutiami. Ak je maloleté dieťa zverené súdnym rozhodnutím do výchovy jednému z rodičov, rozhoduje o jeho bydlisku len tento rodič. Ak sa maloleté dieťa zdržuje na základe dohody rodičov u jedného z nich alebo u inej osoby, je toto miesto bydliskom maloletého, ak má takýto pobyt ráz trvanlivosti. Ak bolo dieťa umiestnené alebo zverené do ústavnej starostlivosti, možno za jeho bydlisko považovať aj predmetný ústav. Obdobne môže dieťa nadobudnúť bydlisko u fyzickej osoby, ktorej bolo zverené do osobnej starostlivosti.

12. Rozdiel v úprave miestnej príslušnosti súdu medzi konaniami vo veciach osvojenia a konaniami vo veciach starostlivosti súdu o maloletých spočíva predovšetkým v neexistencii inštitútu prenesenia miestnej príslušnosti v prípade konaní vo veciach osvojenia. V ich prípade sa zásada perservatio fori uplatňuje bezvýnimočne a dôsledne, teda príslušným je súd, ktorému svedčia kritéria pre určenie miestnej príslušnosti v čase začatia konania a prípadná zmena rozhodujúcich skutočností neumožňuje prenesenie miestnej príslušnosti.

13. Je potrebné tiež uviesť, že skôr založená miestna príslušnosť súdu v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa nevzťahuje na konania vo veciach osvojenia, ktoré majú svoju vlastnú osobitnú úpravu miestnej príslušnosti. Ide o odlišné konania, je preto vylúčené postúpiť vec osvojenia súdu, ktorý skôr konal vo veci starostlivosti súdu o maloletých s poukazom na pretrvávajúce jeho miestnej príslušnosti v zmysle spomenutej zásady perservatio fori. Skutočnosť, že opatrovnícky spis maloletého dieťaťa nie je vedený na súde, ktorý má konať vo veciach osvojenia, nie je prekážkou vedenia konania, hoci v praxi spravidla bude potrebné oboznámenie sa s jeho obsahom.

14. Pokiaľ ide o samotné rozhodujúce skutočnosti pre určenie miestnej príslušnosti, maloletý S. H. bol umiestnený do ústavnej starostlivosti v zariadení v obvode Okresného súdu Bratislava V rozsudkom zo dňa 16.3.2018. Takéto rozhodnutie predstavuje zákonné určenie bydliska maloletého dieťaťa, ktoré už vzhľadom na časový odstup nepochybne nadobudlo trvalý ráz. V čase podania návrhu na začatie konania o osvojiteľnosti dňa 3.9.2019 sa teda bydlisko dieťaťa nepochybne nachádzalo na adrese V. X, G., v obvode Okresného súdu Bratislava V, ktorý je preto v zmysle § 136 C.m.p. súdom miestne príslušným na konanie.

15. Neuniklo pozornosti nadriadeného súdu, že navrhovateľ do svojho návrhu na začatie konania o osvojiteľnosti (v tejto časti nesprávne označeného ako podnet) zahrnul i podnet na obmedzenie výkonu rodičovských práv podľa § 38 ods. 2 písm. c/ Zákona o rodine, teda na začatie konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. V tomto prípade už možno hovoriť iba o podnete, nakoľko orgán sociálnoprávnej ochrany nie je oprávnený podať návrh na začatie konania o obmedzení výkonu rodičovských práv. Súd takýto podnet vybavuje v zmysle § 115 C.m.p., pričom môže pristúpiť k začatiu konania z úradnej povinnosti, nakoľko ide o konanie podľa § 23 ods. 2 C.m.p.. Nadriadený súd sa však v rámci skúmania miestnej príslušnosti zaoberal iba konaním o osvojiteľnosti, nakoľko k jeho začatiu došlo už doručením návrhu navrhovateľa na súd. K vydaniu uznesenia o začatí konania o obmedzení rodičovských práv podľa obsahu spisu nedošlo.

16. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením veci nebol dôvodný, nakoľko miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetnej veci je Okresný súd Bratislava V.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p..).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).